

Jongensbesnijdenis Een groep Europese artsen keert zich tegen jongensbesnijdenis;

50 tot 100

joodse jongetjes worden jaarlijks in Nederland besneden. Dat gebeurt op de achtste dag na de geboorte.

10.000

islamitische kleuters worden jaarlijks besneden. Er zijn twee islamitische besnijdenisketens – een voor Turkse Nederlanders en een voor Marokkaanse Nederlanders.

tot op latere leeftijd zouden er te veel negatieve gevolgen zijn

300 euro

kost een besnijdenis. Als die medisch niet nodig is, wordt die niet vergoed uit het basispakket van de zorgverzekering.

1 op de 20

besneden kleuters moet na de ingreep naar een dokter, volgens uroloog Michael van Balken. Meestal voor nabloedingen, infecties of een wond aan het piemelkje.

Interview uroloog Michael van Balken

Het geeft later allerlei problemen

Duizenden islamitische kleuters en honderden joodse baby's worden elk jaar besneden. Uroloog Michael van Balken wil de ingreep niet meer uitvoeren.

Door onze redacteur

FREDERIEK WEEDA
AMSTERDAM. Michael van Balken noemt zich "weigeruroloog". Als iemand kijkt heeft op de gevolgen van medisch onnodige besnijdenis bij jongens, dan is dat wel een uroloog. Op zijn poli in het Arnhemse Rijnstate Ziekenhuis krijgt Van Balken de kinderen met complicaties na de ingreep. Nabloedingen die niet met een verbandje te verhelpen zijn. Infecties aan de penis. En heel soms een piemelkje dat is beschadigd door het mes.

Het zijn geen enorme getallen. Van Balken ziet er een paar per jaar, maar elke complicatie is er volgens hem een te veel. Want: „De hele besnijdenis is niet nodig.“ Hij zou er dus nooit meer een uitvoeren als het hem werd gevraagd. Gemiddeld komt volgens Van Balken 5 procent van de besneden kinderen alsnog bij een dokter met complicaties.

Hij deelt de kritiek die 38 Europese artsen vandaag uit in het wetenschappelijke maandblad *Pediatrics*. Ze gaan in tegen een eerder artikel in dat blad van Amerikaanse artsen die stelden dat een besneden piemel beter beschermd is tegen infecties dan een niet-besneden piemel. Daar is volgens de Europeanen geen bewijs voor. En de andere drie argumenten vóór besnijdenis van jongetjes die de Amerikanen hadden aangevoerd, zoals een mogelijk betere bescherming tegen hiv-besmetting, vegen de Europeanen ook van tafel. Een man kan ook ná zijn achttiende kiezen voor besnijdenis.

‘Stel je de angst voor die een kleuter wordt ingeboezemd’

In Nederland worden jaarlijks honderden joodse baby's en duizenden islamitische kleuters besneden op religieuze gronden. In de joodse traditie moet het op de achtste dag na de geboorte; moslims doen het voordat het jongetje zes jaar oud is. Vroeger gebeurde dat in het ziekenhuis, Van Balken leerde het in zijn

opleiding. Maar sinds 2005 wordt het niet meer vergoed uit het basispakket en sinds 2010 ontmoedigt artsenorganisatie KNMG leden expliciet om de ingreep uit te voeren.

De besnijdenis gebeurt nu in speciale klinieken die er overigens wel een arts voor inhuren. De ingreep kost zo'n 300 euro. Bij de besnijdenis wordt de voorhuid uitgerekt en afgesneden. Het ritueel duurt een paar minuten. Meisjesbesnijdenis is in Nederland verboden.

Michael van Balken ziet meer bezwaren dan de complicaties die in de eerste dagen na de besnijdenis kunnen voorkomen. „Zo'n infectie is wel te bestrijden met een antibioticazalfje. Maar stel je de angst voor die een kleuter wordt ingeboezemd wanneer hij bij een dokter komt, vaak voor het eerst in zijn leven, en die gaat dan meteen in zijn penis snijden!“

Er zijn meer problemen. Van Balken: „De voorhuid heeft als doel de eikel te beschermen. Zonder voorhuid gaat de penis zichzelf beschermen en groeit er een soort eeltlaag op. Want het eikelkje komt voortdurend in aanraking met de luiers, de onderbroek, een broek.“ De plasbuis vernauwt, waardoor besneden jongens vaker dan onbesneden jongens een operatie moeten ondergaan om de plasbuis te verbreden. Symptomen? Pijn bij het

Een weigeruroloog

M. van Balken is uroloog in het Arnhemse Rijnstate Ziekenhuis. Hij weigert besnijdenis op niet-medische gronden. Van Balken schreef niet mee aan het artikel in *Pediatrics*.

plassen, niet durven plassen, blaasontstekingen.

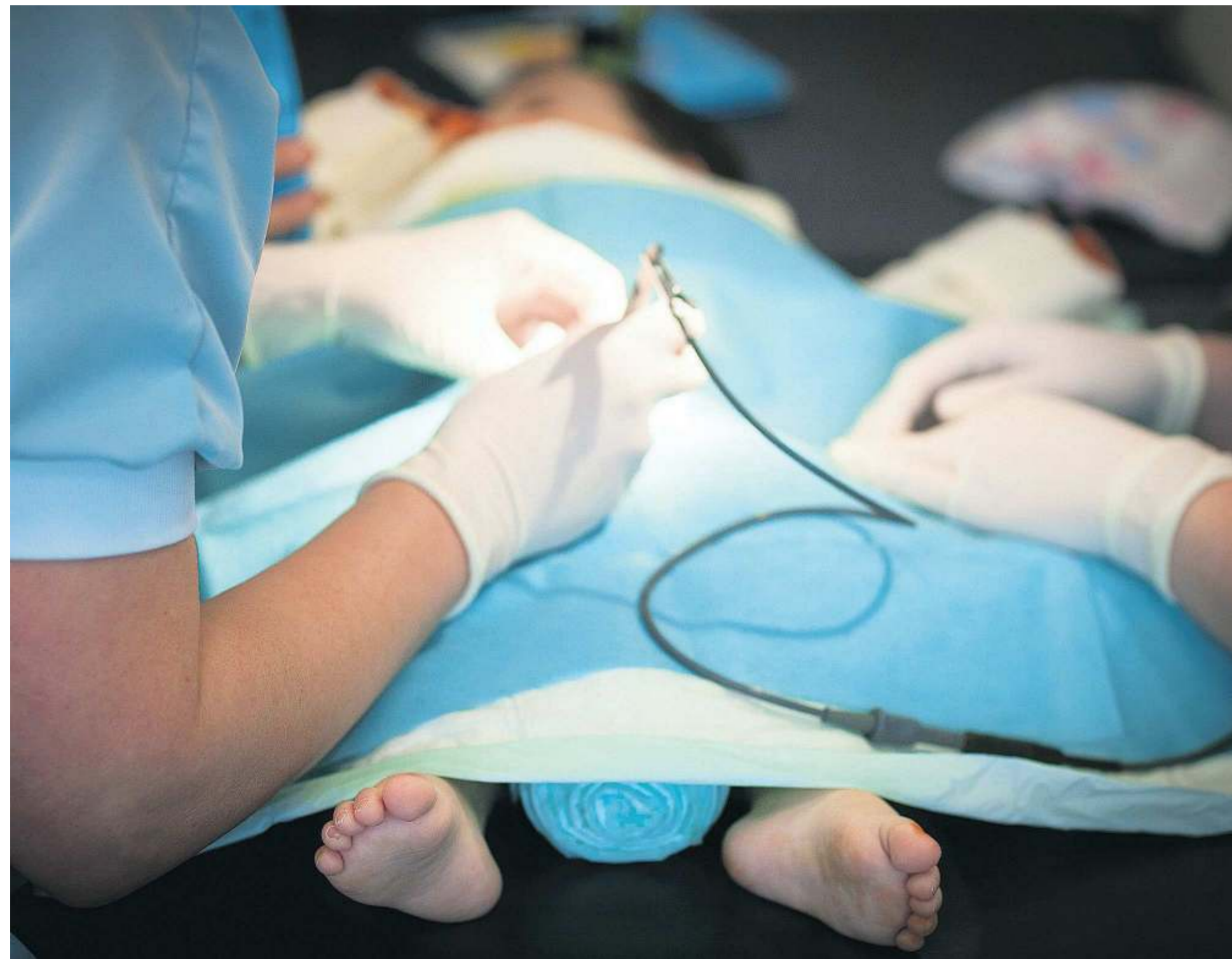
Er is nóg iets: de eeltlaag zorgt er ook voor dat de eikel minder gevoelig is. Daardoor, zo blijkt uit goede studies volgens Van Balken, hebben besneden mannen later meer seksuele problemen dan onbesneden mannen. „De besnijder zelf is dan al lang uit beeld. Die heeft geen weet van de seksuele problemen. Maar onderzoekers hebben besneden mannen dezelfde vragen over seks gesteld als onbesneden mannen en daaruit bleek dat de tevredenheid bij besneden mannen kleiner is.“

Politiek steunt verbod jongensbesnijdenis niet

In de Tweede Kamer bestaat geen steun voor een verbod op jongensbesnijdenis. Geen enkele politieke partij zegt voorstander te zijn van deze maatregel. Wel hanteren de partijen verschillende argumentaties. **VVD, PvdA en GroenLinks** volgen de lijn van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Geneeskunde (KNMG). Die ontmoedigt besnijdenis op religieuze gronden, vanwege medische risico's, maar ze is geen voorstander van een verbod. De PvdA stelt daarbij dat de „nadelige lichamelijke of psy-

chische gevolgen voor jongens doorgaans relatief gering“ zijn. De **SP** is geen voorstander van jongensbesnijdenis, maar vindt een verbod te ver gaan – „ook vanwege de risico's van illegale besnijdenissen waardoor de veiligheid en de gezondheid van het kind in het geding kunnen komen.“ De christelijke partijen verwijzen allemaal naar de vrijheid van godsdienst. Volgens het **CDA** geven „de praktijk en de jurisprudentie in Nederland“ geen enkele

aanleiding om te pleiten voor een verbod. De **ChristenUnie** noemt besnijdenis „een eeuwenoude traditie binnen het jodendom dat wezenlijk onderdeel uitmaakt van hun religieuze beleving“. De **SGP** vindt de weerstand tegen besnijdenis „vooral een probleem in het hoofd van sommige secularisten“. De **PVV** zegt „nog niet echt een standpunt“ te hebben over de kwestie. Ook de **Partij voor de Dieren** heeft „op voorhand geen standpunt“ maar vindt jongensbesnijdenis „echt een debat waard“.

Een jongetje wordt besneden in het Besnijdenis Centrum Haaglanden. Foto David van Dam

‘Zo, dan is het nu een cabriolet geworden’

Besnijden van jongetjes moet. Dat staat in de Koran, zeggen gelovige moslims. Niet nodig, maar ook niet gevaarlijk, zegt de kliniek.

DOORCHRISTIAAN PELGRIM
DEN HAAG. De 1-jarige Rayan Arkoub drementelt, af en toe naar evenwicht zoekend, in een traditioneel wit gewaad met een feestelijk rood mutsje door de wachtkamer. Hij kijkt triomfantelijk om zich heen: alle aandacht is op hem gericht. Vanaf plastic stoeltjes kijken opa (grijs ringbaardje, wit mutsje) en oma (witte hoofddoek tot over de schouders) met een glimlach toe. Vader Rachid staat ernaast. Trots. Voor morgen is een groot feest gepland. De familie komt langs, er is de hele dag door lekker eten en de kleine Rayan wordt overladen met cadeaus. Wegens zijn besnijdenis, die straks plaatsvindt in

de kliniek van Besnijdenis Centrum Nederland, in de Haagse Schilderswijk.

Vandaag spreken 38 Europese artsen zich uit tegen besnijdenis van jongetjes op niet-medische gronden. Eerder was artsenfederatie KNMG kritisch.

Lex Klein, directeur van Besnijdenis Centrum Nederland en huisarts, is evenmin voorstander van besnijdenis. Besnijdenissen zijn in principe niet nodig, zegt hij. Maar ze zijn ook niet gevaarlijk. „Bij ons heeft 0,7 procent van de jongens nabloedingen en 2,9 procent wondinfecties.“

Maar als besnijdenissen in de ille-

galiteit worden gedwongen, wordt het wel gevaarlijk, denkt Klein. Voor moslims kan dat de terugkeer betekenen van het 'keukentafelcircuit'. Joden laten zich alleen besnijden door een ritueel besnijder, de moeheel, en zullen vermoedelijk de wijk nemen naar het buitenland.

In de behandelkamer rekt huisarts Nathalie van Amsterdam met een klemmetje de voorhuid van Nomayri Attalhaoui (7 maanden) uit. Zijn vader, moeder, oma en zus kijken mee. Het plaatjesboek van clown Bumba blijkt niet nodig om Nomayri af te leiden. De jongen ligt rustig met zijn ogen dicht. Een slaappmiddel en plaatselijke verdo-

ving hebben hun werk gedaan. In één soepele beweging knipt Van Amsterdam met een klein schaartje de voorhuid eraf. Moeder Malika draait haar hoofd weg als het begint te bloeden. „Ik kijk even niet hoor.“ Met een gaasje dept Van Amsterdam het bloed weg.

Alami en Malika Attalhaoui laten Nomayri vandaag besnijden vanwege hun geloof. „Dat staat in de Koran.“ Hij heeft zelf nog niet gehoord van kritiek op besnijdenis. Het maakt hem ook niet uit. Hij heeft er zelf namelijk „gigantisch veel profijt“ van. Niet-besneden vrienden van voetbal hadden nog wel eens last van een irritatie of ontsteking, Alami

nooit. Maar, zegt hij, er zijn in de islam dan ook regels over ritueel wassen. Onder andere van de penis.

Nadat Van Amsterdam een restje voorhuid rond de eikel heeft weggeknipt, pakt haar assistente een apparaat om de bloedvatjes dicht te schroeien. „Als ouders hun kind willen laten besnijden, kan dat het best zo jong mogelijk gebeuren“, zegt Klein. Hij kijkt naar de baby, die nog steeds met zijn ogen dicht ligt. „Hij merkt er bijna niks van.“ Als de verdooving is uitgewerkt, zal hij volgens Klein ongeveer een half uur napijn hebben.

Alami kan zich zijn eigen besnijdenis nog herinneren, zegt hij terwijl

Van Amsterdam is begonnen met hechten. Alami was zeven jaar toen hij in Al Hoceima, in het noorden van Marokko, werd besneden door de imam – onverdoofd. „Dat is natuurlijk veel pijnlijker.“ In Marokko waren de feesten rondom de besnijdenis nog veel groter. „Zo'n dag voelde je natuurlijk wel aankomen, doordat al lang van tevoren van alles geregeld werd. Iedereen deed geheimzinnig.“ Lex Klein krijgt vooral mensen van Marokkaanse en Turkse afkomst in zijn klinieken. Maar ook Afrikaanse christenen laten zich besnijden. En dan is er nog een groep jongens en mannen die hier komt om een medische reden: een te nauwe voorhuid.

Klein: „Hier betaal je 265 euro, terwijl deze ingreep in het ziekenhuis al snel 1.200 euro kost.“

Nadat Van Amsterdam klaar is met een besnijdenis, zegt ze triomfantelijk: „Zo, dan is het nu een cabriolet geworden.“

Ja, ze geeft toe dat ze een enorme flapuit is. Maar dat is in dit vak juist een goede eigenschap. Ouders zijn vaak gespannen. Dan is het goed als je ze snel op hun gemak kunt stellen. Als ook de besnijdenis van Nomayri klaar is, kijkt Van Amsterdam naar de vader. „Kijk eens papa: een topmodel.“

Alami kijkt en knikt instemmend: „Ja, een kunstwerk.“

Advertentie

‘Altijd scherp en alert blijven. Resultaat leveren. Dat is belangrijk voor de opdrachtgever. Daarbij stellen we de hoogste eisen aan onze kwaliteit en laten dat zelfs onafhankelijk toetsen.’

DANIELLE DE KONING, HOBEÓN

WWW.ROA-ADVIES.NL

ROA

DE ROA VERTEGENWOORDIGT DE 22 BESTE ORGANISATIEADVIESBUREAUS VAN NEDERLAND, ZOALS HOBEÓN